

תפילת נעילה: שאלה מרחפת הן מעל הבורסה והן מעל מכל האמוניה

מנכ"ל הבורסה איתי בן זאב עמל על תוכניות חדשות להצלת המסחר, אך יהיה לו קשה להצליח במקום שבו נכשלו קודמיו; וכל מה שדרוש כדי לפתור את משבר המכל הוא מנהיג אמיץ שיאמר לתושבי חיפה את האמת

28/04/2017 | הדר חורש, סופהשבע

Recommend 4

Share

מנכ"ל הבורסה איתי בן זאב לא התמהמה: פחות מחמישה חודשים לאחר מינויו הוא מגיש להנהלת הבורסה ולציבור תוכנית משלו להצלת הבורסה. בעבר טענו כלכלנים שהבורסה היא תמונת המשק, אולם זו של תל אביב הוכיחה שהיא דומה יותר לתמונתו של דוריאן גריי: הכלכלה הישראלית פורחת, הבורסה הולכת ודועכת.

בן זאב, בניגוד לקודמו יוסי ביינארט, נכנס לתפקיד בעיתוי חיובי: "אפקט טראמפ" בשוקי ההון וגורמים נוספים הביאו לגאות בשערי ניירות הערך, וכשהשערים עולים - מתאוששים גם מחזורי המסחר ומצב הבורסה משתפר מעט. אבל בן זאב, בנקאי ותיק, יודע היטב שמגמת העליות עשויה להתהפך בן לילה - בשוקי ההון הגאות תמיד מתחלפת בשפל וחוזר חלילה.

שקיעת הבורסה היא מגמה קבועה ומתמשכת, וסיבות רבות לה: ראשית, הירידה במחזורי המסחר והפעילות היא מגמה עולמית שישראל היא חלק ממנה. אצלנו נוספו על כך חוסר העניין של חברות ישראליות או זרות בהנפקה בתל אביב והעדפה ברורה של הנפקות בשווקים גדולים ומתגמלים בארה"ב ובאירופה, ולאחרונה אפילו באוסטרליה. בעקבות החברות הגדולות נדדו גם המשקיעים, המעדיפים את המבחר ואת העומק שיש בוול סטריט על פני הבורסה הישראלית, שרבות מהמניות הרשומות בה אינן סחירות למעשה.

המנכ"ל הקודם ביינארט החל בפעולות נמרצות כדי לשנות את המצב. חלקן בוצעו אך לא הצליחו לאושש את הפעילות, וחלקן - כמו הפיכת הבורסה לחברה פרטית לקראת מיזוגה עם בורסות זרות - לא הבשילו. "האמת היא שלא הסתכלתי כל כך בתוכנית של ביינארט", אומר בן זאב בגילוי לב. "בחנתי את המצב כמו שהוא, ראיתי שהרבה משקיעים ולקוחות עזבו את הבורסה, שאלתי למה זה קורה ובניתי חבילת צעדים שאני מקווה שתשנה את המצב".

איתי בן זאב, מנכ"ל הבורסה | צילום מסך: יוטיוב

בן זאב מוותר לפי שעה על התוכניות למיזוג הבורסה עם בורסות זרות. ממילא הן לא גילו עניין רב בבורסה הישראלית, וגם לו יצא המיזוג לפועל, ספק אם היה לבורסה החלשה מה להרוויח מהשותפות. הבורסה החדשה של תל אביב עדיין שואפת לשיתוף פעולה בינלאומי, אך ללא מיזוג.

לבן זאב לא נותר אלא ללכת בדרכי קודמיו, ולהציע לעשות קצת יותר: להתאמץ יותר להביא חברות ישראליות לבורסה, להציע למשקיעים עוד שירותים וסוגים רבים יותר של ניירות ערך, ולקרוז שוב לשר האוצר להוריד את המס על רווחי הבורסה. ואולם, כחלון עסוק בימים אלה בכלכלה "נכונה", והנתונים שהציג בן זאב על הירידה החדה במספר הפעילים בבורסה מורידים את משקלם במאזן האלקטורלי.

התייבשות הבורסה גרמה לרבים לשאול מי צריך בורסה בישראל - רוב המשקיעים והחברות מעדיפים ממילא את הבורסות הזרות. בן זאב מסכים שמבחינה טכנית יכול שוק ההון הישראלי להשלים את המהלך ולנדוד לחו"ל, אבל חישובים שעשה מוכיחים

שהבורסה שווה למשק 12 מיליארד שקל בשנה, בעיקר בזכות העלויות הנחסכות מגיוסי הון ומסחר מהצד הזה של הים. מול החיסכון הניכר עומדים הרווחים שיש לחברות ולסוחרים המעדיפים עדיין את העסקים בחו"ל.

מה שמפעיל באמת את שוק ההון בישראל הוא רווחים של עשרות מיליארדי שקלים שמפיקים הבנקים והברוקרים מהבורסה. מבחינתם, הבורסה הישראלית היא עסק מצוין גם בימי שפל, ועסק מרוויח לא ייסגר.

להציל את יהב

המאבק על מכל האמוניה מתקרב במהירות להכרעה: חיפה כימיקלים וکیل לא יוכלו להימנע לאורך זמן מפטורים במפעלים המושבתים, בעוד כל האחראים למשבר מעדיפים לטמון ראשם בחול בתקווה שייפתר מעצמו.

מחולל התבערה, ראש עיריית חיפה יונה יהב, ממשיך להתבצר מאחורי דוחות מפוקפקים וליהנות מתוצאות ההפחדה. הוא הצליח בקלות רבה מדי לשכנע את בתי המשפט שהמכל שבשטח הנמל הוא בגדר סכנה למאות אלפי אזרחים. בית המשפט אינו מומחה להרעלות המוניות, וכשמציגים לו דוחות מומחים, מפוקפקים ובלתי מקצועיים ככל שיהיו, הוא מעדיף להשתכנע. הוא בוודאי אינו יכול להסתמך על דוחות מנוגדים, המוצגים על ידי בעלי המפעלים וגורמים אחרים, שעניינם העיקרי הוא המשך זרימת האמוניה והפקת רווחים.

מימין הפגנה נגד המכל מול ביהמ"ש; משמאל הפגנת עובדי המפעל בכביש 1 | יוטיוב

אבל לא צריך להיות מומחה גדול כדי להבין שהדוח המפורסם שהציגה עיריית חיפה לבית המשפט אינו אלא כרוז פוליטי בעיקרו, ושלמרבית הפרופסורים החתומים עליו, ובהם חתן פרס נובל דן שכטמן, אין כל ידע או התמחות מיוחדים בתחומים הרלוונטיים. מדוח הפרופסורים עולה ספק חמור אם משהו מהם יודע באמת כיצד בנויים המכל והמערכות סביבו. הוא כולל פרטים בלתי נכונים שניתן לגלותם גם ללא ידע מיוחד בכימיה, מציג את מפעל חיפה כימיקלים כמפעל שהוקם בידי משקיעים אמריקאים שמעדיפים לייצר דשנים בישראל, בעוד האמת היא שחיפה כימיקלים ומפעל הדשנים של כיל הוקמו בידי המדינה ונשלטו על ידיה במרבית שנותיהם. משפחת טראמפ, משפחה יהודית מפלורידה, רכשה את המפעל רק לפני שנים מספר.

מפעלי האמוניה מעסיקים כ-1,500 עובדים, תוצרתם מיוצאת במאות מיליוני דולרים בשנה, והם מכניסים לישראל כסף רב. בניסיון להלך אימים על הציבור השוו הפרופסורים את האסון שייגרם מקריסה אפשרית של המכל עם אסון המפעל הכימי יוניון קרבייד בהודו, שגבה את חייהן של אלפי נפשות, עם פיגועי הטרור במגדלי התאומים ועוד. אלא שאין שום קשר בין המכל לבין שני האירועים הנ"ל. הדוח כולל גם פרטים שגויים על תקלה שאירעה בהתפוצצות אמוניה בליטא.

הנה כמה עובדות שלא הובאו בדוחות: מאות אלפים מתושבי ישראל, ומיליארדים בעולם, חיים על ספו של אסון אפשרי. התפוצצות אוניית הגז הנוזלי העוגנת מול תחנת הכוח בחדרה עשויה למחות מעל פני האדמה את תחנת הכוח ואת היישובים הסמוכים לה, ובהם קיסריה וגבעת אולגה, ואולי אפילו את חדרה ונתניה. איש אינו מבטיח שאסון כזה לא יקרה לעולם, אבל הסיכוי לכך כמעט אפסי, וזה מעולם לא קרה.

רבים מאיתנו חיים בסמיכות לכורים גרעיניים בנחל שורק ודימונה. אסונות רבי-נפגעים התחוללו בכורים כאלה, אם כי לא אצלנו. רבים לא פחות גרים בסמיכות למפעלים ולמוסדות המשתמשים בחומרים מסוכנים ביותר, בלי לדעת על כך. יחידת המבצעים של שירותי הכבאות מחזיקה מפה מדויקת של מפעלים כאלה, חלקם בסמיכות רבה למקומות מגורים ולמוסדות לימוד. שירותי הכיבוי מסרבים, כמובן, לפרסם את הרשימה, כדי שלא נדע כמה רבים מאיתנו חיים באיום חמור בהרבה מזה המרחף מעל ראשם של תושבי המפרץ.

יונה יהב לקח צד ברור במאבק אבל לא בטוח שטענותיו לגמרי מדויקות |
צילום: יוטיוב

כל מה שדרוש כדי לפתור את משבר המכל הוא מנהיג אמיץ אחד שיאמר לתושבי חיפה את האמת: המצב שבו המכל נמצא - בסמיכות לאזור מגורים - אינו רצוי, אבל זהו סיכון בלתי חריג, והוא זמני בהתחשב בתוכניות להקים בקרוב מפעל שיאפשר את סגירתו ואת הפסקת יבוא האמוניה. אין כל סיבה שאלפי עובדים יאבדו את מטה לחמם, רק כדי לפרנס מסע בחירות של ראש עירייה מניפולטיבי. מי מתנדב?

לאתר מעריב

2 Comments

Sort by **Oldest**

Add a comment...

Mati Golani ·מכללת אורט at המחלקה להנדסת תכנה ומערכות מידע
בראודה

כמה מאות עובדים.
מיכל ללא רשיון עסק כבר מספר שנים.
לא עבר בדיקת בטיחות פנימית מעולם.
אין צורך באמוניה בכמויות אלה.
חיפה כימיקלים יכולים ליצר דשן מחומצה חנקתית
(. עם פגיעה קלה ברווח שיסאר עדיין ענק

סיכום: כתבה יחצנית

[Like](#) · [Reply](#) · 1 · 15 hrs**Ben Hug** ·

Haifa, Israel

מדוע מנסה ביבי -בנג'מין "נהנתניהו" להסתיר את העובדה שהבן דוד, ועורך הדין הפרטי שלו -דוד שמרון, במקביל לכך שהוא מייצג אותנו ואת רעייתנו, פעל גם כבא כוח של חברה במכרז להקמת מכל האמוניה בדרום.
למרות זאת, גם על פי דבריו של שמרון, הוא לא יידע את משרד ראש הממשלה במסגרת הסדר ניגוד העניינים שלו, דיווח שמחויב במקרה של "לקוח משמעותי".
ולעניין הסגירה המתבקשת של מיכל האמוניה, מכיוון והבעלים של "חיפה כימיקלים", לא מוכנים להפנים את ההחלטה של בית המשפט לסגור את המיכל, בכך שהם מערערים שוב ושוב, מפעילים מכבשי לחצים, ואינם מוכנים לסלק את האיום הנורא לחיי תושבי מפרץ חיפה, אזי רק ל"השבתת מחאה" מתמשכת, של העיר חיפה, יש סיכוי להזיז את קובעי המדיניות בממשלת ישראל להתייחס ברצינות לתביעה הצודקת לסלק את "מיכל המוות" – מיכל האמוניה.

[Like](#) · [Reply](#) · 14 hrs[Facebook Comments Plugin](#)

Sponsored Links by Taboola

כתבות נוספות

עד שכחלון יוריד את מחירי הדיור אפשר להרוויח עשרות אלפי יורו על השקעה בברלין
נדל"ן

מה גרם לפרשן כלכלי בכיר להפוך לאיש שמלמד את עם ישראל איך מרוויחים כסף?
לימודי שוק ההון

תכירו את הפיתוח הישראלי החדש בעולם הסופר פוד
Vinia

על מה תושבי אילת מבזבזים כסף? בדקנו
תכל'ס- מגזין ישראלכרט

בני 50 פלוס? אל תעלו על ההגה לפני שתקראו את זה.
רכב INSITE

מגדלי יוקרה עם נוף לעיר העתיקה - לא לעשירים בלבד
המרמיטה | נדל"ן

פטרת הציפורניים לא תעלם מעצמה. כך תוכלו לשים סוף למטרד
צרכנות נבונה

FIXIT JOE – המהפכה ששמה סוף לאינסטלטורים החובבנים
צרכנות INSITE

רכב חדש 0 ק"מ מליסינג, תופתעו לגלות כמה זה כדאי
CARCOST

גלריות

מדורים

דירוגים

ראשי